

PRÍLOHA 1

SVETOVÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO A POĽNOHOSPODÁRSTVO KRAJÍN EÚ

OBSAH

1. Svetové poľnohospodárstvo	2
2. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo krajín EÚ	7
3. Vývoj cenovej konkurencieschopnosti poľnohospodárskej a potravinovej produkcie	12

1. SVETOVÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodárstvo na svete má prvoradý význam z hľadiska produkcie poľnohospodárskych surovín pre potravinársky priemysel. Potravinová sebestačnosť sa stáva významnou pre každú krajinu. Zabezpečenie tohto cieľa je realizované prostredníctvom Agendy pre trvalo udržateľný rozvoj poľnohospodárstva do roku 2030.

Výkonnosť svetového poľnohospodárstva, meraná hrubým domácim produktom (HDP) podieľajúcim sa na svetovom HDP, má za ostatné roky klesajúcu tendenciu. Napriek tomu má toto odvetvie nenahraditeľný význam v produkcii poľnohospodárskych surovín a v rozvoji a osídlení vidieka každej krajiny. Zvyšujúcou sa svetovou populáciou Zeme vzrastajú nároky na poľnohospodársku produkciu z hľadiska zabezpečenia potravinových zdrojov. Rozvoj poľnohospodárstva je značne diferencovaný a produkčne sa koncentruje väčšinou do hospodársky rozvinutých štátov, ktoré dosahujú vysokú produkčnú výkonnosť a produktivitu práce a nízku zamestnanosť. Okrem vyspelých štátov, podiel poľnohospodárstva na ekonomike je rozhodujúci aj v rozvojových krajinách, kde je poľnohospodárstvo zdrojom obživy a práce vysokého podielu obyvateľstva. Poľnohospodárstvo má kľúčovú úlohu v mnohých krajinách pri urýchlení celkového hospodárskeho rastu a tvorby pracovných miest. Rozvoj poľnohospodárstva bude musieť rešpektovať výzvy v oblasti životného prostredia s akcentom na pôdu, vodu a diverzitu.

Výmera poľnohospodárskej pôdy vo svete bola od roku 1995 stabilizovaná. Zmena nastala v roku 2005, odkedy má celková výmera poľnohospodárskej pôdy mierne klesajúci trend, ktorý sa významne prejavil aj v roku 2015 takmer vo všetkých rozhodujúcich regiónoch sveta, a to v Európe, USA, Rusku, Austrálii s výnimkou Číny a Brazílie. Vývoj poľnohospodárskej pôdy je charakteristický rýchlejším poklesom jej výmery v rozvinutých krajinách s vyššou intenzitou poľnohospodárskej výroby a nárastom v rozvojových krajinách s prevládajúcou extenzitou poľnohospodárskej výroby. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy vo svete predstavuje podľa ostatných údajov z Faostatu, 4,9 mld. hektárov, čo je 37,1 % z celkovej pôdy sveta (13,0 mld. hektárov).

Tab. 1 Výmera poľnohospodárskej pôdy v roku 2017

Krajina	Celková pôda	Poľnohosp. pôda	Orná pôda	Poľnoh. pôda na celkovej pôde	Orná pôda na poľnoh. pôde
	v mil. ha			v %	
Svet	13 002,8	4 827,8	1 390,7	37,1	28,8
EÚ	423,8	181,6	105,6	42,9	58,1
Argentína	273,7	148,7	39,2	54,3	26,4
Austrália	769,2	371,8	30,7	48,4	8,3
Brazília	835,8	235,9	55,4	28,2	23,5
Kanada	896,6	57,7	38,2	6,4	66,2
Čína	942,5	528,5	119,5	56,1	22,6
India	297,3	179,7	156,5	60,5	87,1
Japonsko	36,5	4,5	4,2	12,2	93,6
Mexiko	194,4	106,9	23,9	55,0	22,4

SPRÁVA O POĽNOHOSPODÁRSTVE A POTRAVINÁRSTVE V SLOVENSKEJ REPUBLIKE ZA ROK 2019

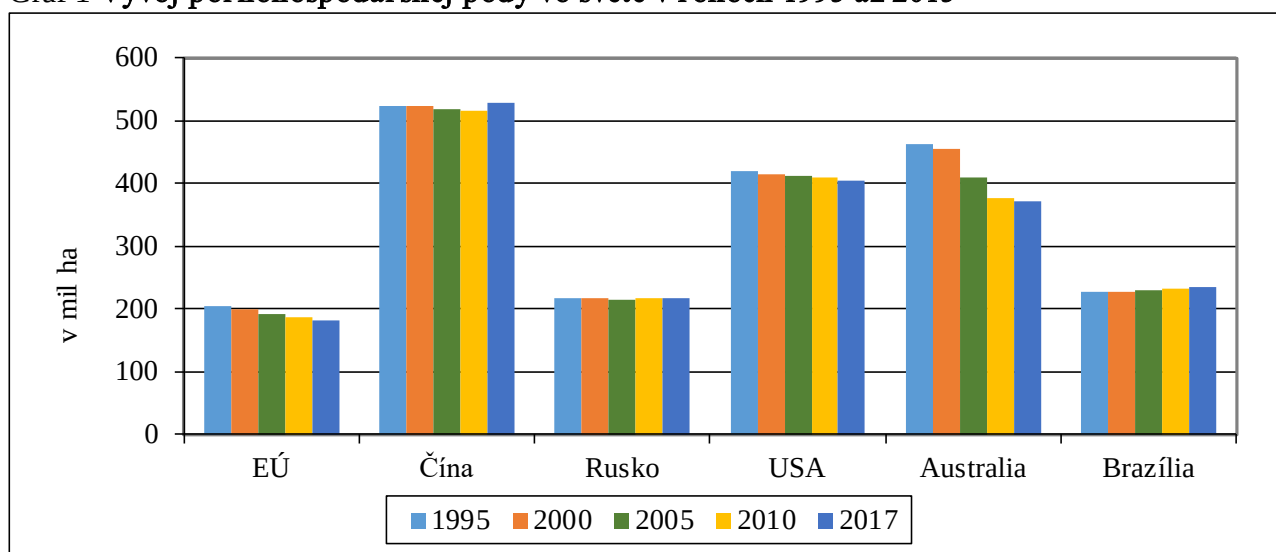
Nový Zéland	26,3	10,7	0,6	40,5	5,4
Nórsko	36,5	0,9	0,8	2,7	81,4
Rusko	1 637,7	216,3	121,3	13,2	56,3
Juhoafr. rep.	121,3	96,3	12,0	79,4	12,5
Švajčiarsko	3,9	1,5	0,4	38,3	26,3
Turecko	76,9	38,0	20,0	49,4	52,7
USA	914,7	405,6	157,8	44,3	38,9

Prameň: FAO OSN, FAOSTAT, 2020

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Podiel ornej pôdy na poľnohospodárskej pôde, t.j. podiel zornenia, dosahuje v súčasnosti v celosvetovom meradle 28,8 %. Najvyššiu výmeru poľnohospodárskej pôdy má Čína (528,5 mil. ha), USA (405,6 mil. ha), Austrália (371,8 mil. ha), Brazília (235,9 mil. ha) a Rusko (216,3 mil. ha). Najvyšší podiel ornej pôdy majú Japonsko (93,6 %), India (87,1 %) a Nórsko (81,4 %). Z dlhodobého hľadiska dochádza v niektorých krajinách, predovšetkým v USA, k zmene štruktúry výmery pestovateľských plôch plodín, najmä k poklesu plôch pšenice a kukurice a nárastu plôch sóje.

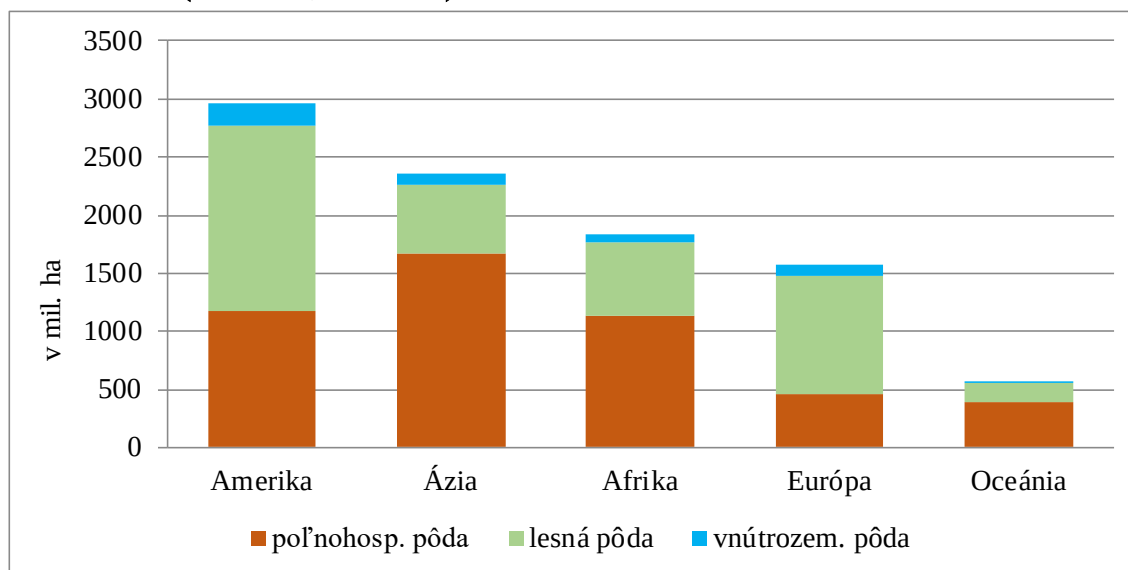
Graf 1 Vývoj poľnohospodárskej pôdy vo svete v rokoch 1995 až 2015

Prameň: FAO OSN

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Graf 2 Štruktúra poľnohospodárskej pôdy, lesnej pôdy a vnútrozemskej vody v rámci kontinentov (rok 2017, v mil. ha)

Prameň: FAO OSN

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Svetová **poľnohospodárska produkcia** sa z komoditne a teritoriálne vyvíjala v roku 2018 diferencovane. Produkcia obilnín v hmotnostnom vyjadrení vo svetovom meradle klesla o 1,9 % a najvyšší pokles zaznamenali Nórsko (48,1 %), Austrália (32,3 %) a Juhoafrická republika (20,6 %). Produkcia obilnín dosiahla objem 2 964,4 mil. ton, čo bolo o 16,5 mil. ton menej ako pred rokom, pričom pokles bol zaznamenaný aj v EÚ (o 5,8 mil. ton). Najväčšími producentmi s rozhodujúcim podielom na svetovej produkcii obilnín boli Čína (20,7 %), USA (15,8 %) a India (10,7 %).

Zo živočíšnych komodít boli produkčne rozhodujúce hovädzie a bravčové mäso, mlieko a mliečne výrobky. Vo svetovom meradle sa vyprodukovalo 71,6 mil. ton hovädzieho mäsa, čo bolo medziročne o 2,9 % viac. Zvýšila sa aj produkcia bravčového mäsa (0,8 %) a produkcia mlieka (1,3 %). Produkcia hovädzieho mäsa vzrástla najviac v Austrálii (8,3 %) a Argentíne (7,9 %). Rozhodujúcimi producentmi hovädzieho mäsa, ktorí sa najviac podieľali na celosvetovej produkcii, boli USA (17,1 %), Brazília (13,8 %) a EÚ (11,1 %).

Celosvetovo sa vyrobilo 120,8 mil. ton bravčového mäsa. Jeho produkcia sa zvýšila najviac v Juhoafrickej republike (12,8 %) a Argentíne (9,6 %). Najväčší pokles bol zaznamenaný v Indii (3,4 %). Najväčším producentom bravčového mäsa bola Čína, ktorá vyprodukovala 45,5 % svetovej produkcie a EÚ (19,9 %). Čína sa stáva už dlhodobo rozhodujúcim svetovým producentom nielen bravčového mäsa, ale aj ostatných poľnohospodárskych komodít.

Produkcia mlieka v celosvetovom meradle stúpila o 1,3 % s najväčším nárastom v Turecku (6,9 %) a Indii (6,6 %). V krajinách EÚ bol zaznamenaný pokles o 0,8 %.

Podrobnejšie údaje o produkcii vybraných komodít svetového poľnohospodárstva za sledované obdobie sa nachádzajú v tabuľke 1 Prílohy 9.

Ceny základných poľnohospodárskych komodít na svetových trhoch medziročne klesli, okrem cien sušeného mlieka odstredeného, kukurice a cukru, ktoré zaznamenali nárast.

Z rastlinných komodít sa najviac zvýšili ceny kukurice (3,7 %). Najvýraznejšie klesla cena pšenice (9,1 %) a ryže (5,8 %).

Ceny živočíšnych komodít s výnimkou sušeného mlieka odstredeného a masla sa medziročne výrazne nezmenili. Cena sušeného mlieka odstredeného vzrástla výrazne a to o 32,7 %. Naopak, v prípade masla bol zaznamenaný výrazný pokles ceny o 15,7 %.

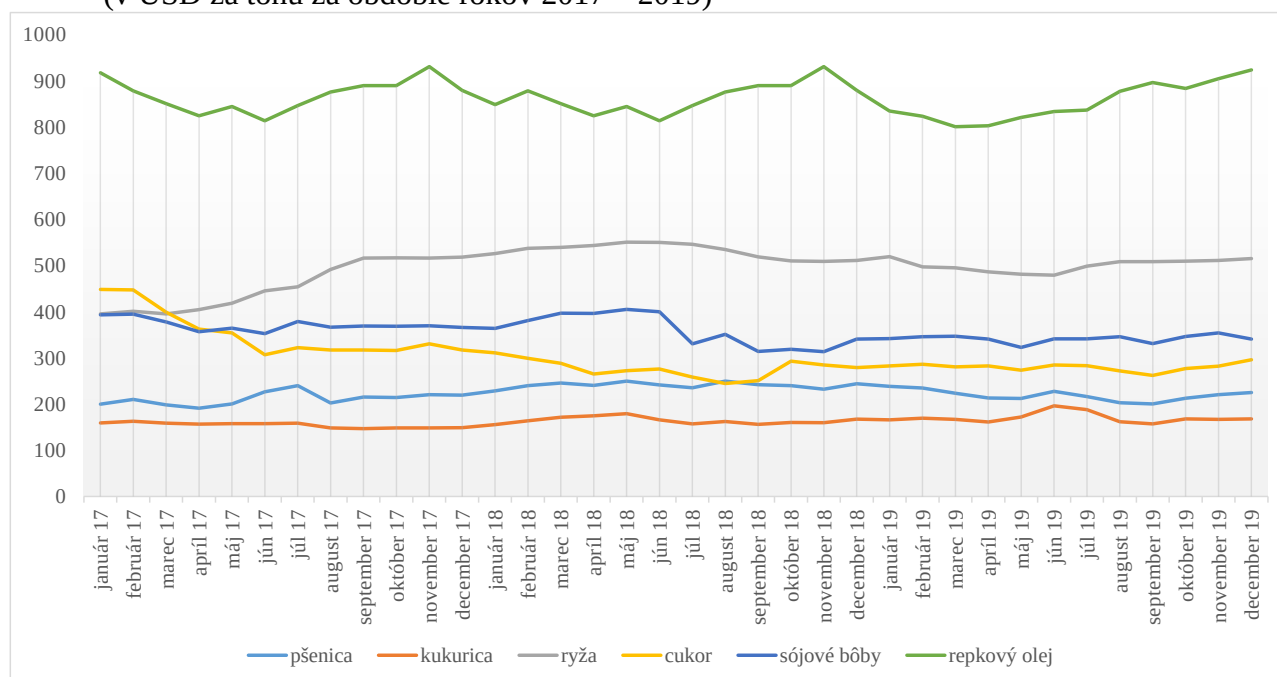
Tab. 2 Vývoj svetových cien vybraných poľnohosp. komodít a ich medziročné zmeny

Komodita / rok	Ceny v USD za tonu			Medziročné zmeny - index	
	2017	2018	2019	2018/17	2019/18
pšenica	211	241	219	114,2	90,9
kukurica	154	164	170	106,5	103,7
ryža	456	531	500	116,5	94,2
cukor	353	277	280	78,5	101,1
sójové bôby	371	359	341	96,8	95,0
repkový olej	870	864	853	99,3	98,7
maslo	5 573	5 326	4 490	95,6	84,3
suš.mlieko odstr.	2 025	1 911	2 536	94,3	132,7
mäso bravčové	2 529	2 506	2 486	99,1	99,2
mäso hovädzie	5 871	6 416	6 326	109,3	98,6
hydina	999	971	972	97,2	100,1

Prameň: FAO OSN, FAOSTAT 2020

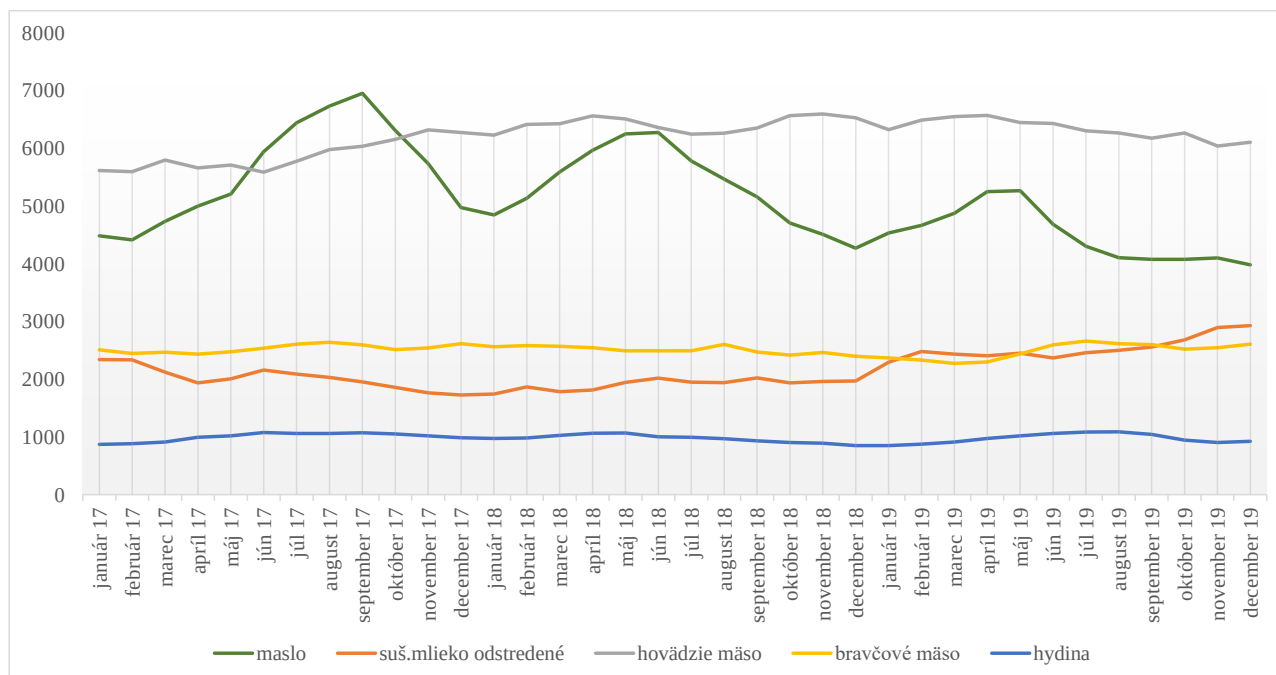
Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Graf 3 Vývoj svetových cien vybraných rastlinných poľnohospodárskych komodít, (v USD za tonu za obdobie rokov 2017 – 2019)

Prameň: FAO OSN, FAOSTAT 2020, Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Graf 4 Vývoj svetových cien vybraných živočíšnych poľnohospodárskych komodít
(v USD za tonu za obdobie rokov 2017 – 2019)

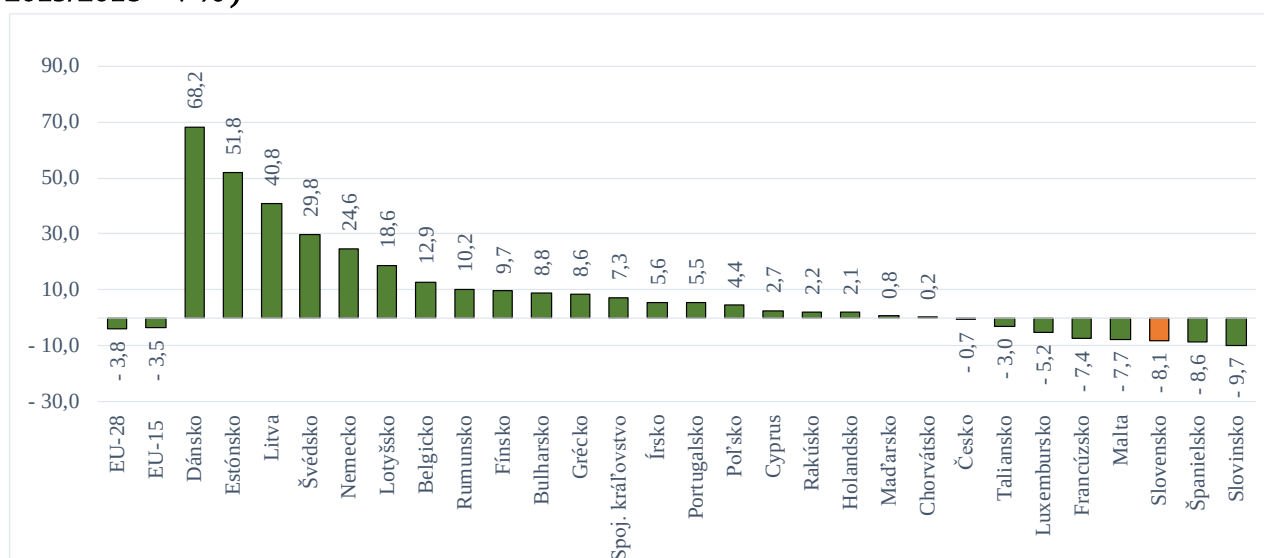
Prameň: FAO OSN, FAOSTAT 2020

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

2. POĽNOHOSPODÁRSTVO A POTRAVINÁRSTVO KRAJÍN EURÓPSKEJ ÚNIE

Poľnohospodársky príjem¹⁾ v priemere na jedného pracovníka – ročnú pracovnú jednotku (indikátor A) v krajinách EÚ-28 sa v roku 2019 medziročne znížil o 3,8 %. V krajinách EÚ-15 bol pokles mierne nižší (3,5 %). Vzrástol v dvadsiatich členských štátoch EÚ, najmä v Dánsku, Estónsku, Litve, Švédsku a Nemecku. Klesol v ôsmich členských štátoch EÚ, najviac v Slovinsku, Španielsku, SR, Malte a vo Francúzsku.

Graf 5 Poľnohospodársky príjem na jedného pracovníka v EÚ (Indikátor A), (zmena 2019/2018 * v %)

Prameň: Eurostat, online data - máj 2020,

* rok 2019 podľa odhadov poskytnutých jednotlivými členskými štátmi EÚ

Vypracoval: NPPC- VÚEPP

Rozdiely v príjmoch medzi starými ČŠ (EÚ-15) a novo pristúpenými ČŠ (EÚ-13) sú stále značné a znižujú sa iba postupne. Príjmy v starých členských štátoch EÚ sú vo všeobecnosti vyššie (okrem Portugalska) ako v krajinách, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004 alebo neskôr. V roku 2018 najnižšiu úroveň príjmu na jedného pracovníka na plný úväzok malo Lotyšsko, Litva, Poľsko, Rumunsko a Chorvátsko (pod 6 000 €/AWU ročne). Najvyššia úroveň príjmov na plný úväzok bola v Holandsku 68 874 €, čo bolo viac ako 3-násobok priemeru EÚ (20 376 €/AWU). Vysoká úroveň príjmov bola aj vo Francúzsku (42 880 €/AWU) a Dánsku (40 938 €/AWU). Príjmy na plný úväzok v SR dosiahli 12 108 € (59,4 % z priemeru EÚ).

V krajinách EÚ-28 sa po krízových rokoch 2008 - 2009 celkový príjem z poľnohospodárskeho podnikania zotavil. Podnikateľský príjem na pracovníka s plným pracovným úväzkom sa medziročne zvýšil o 14,2 %, zvýšil sa aj nad úroveň predkrízových rokov, čo svedčí o znížení pracovnej sily v rodine alebo zvýšení produktivity rodinnej práce.

¹⁾ Poľnohospodársky príjem zahŕňa príjmy plynúce z poľnohospodárskej činnosti (rovnako ako neoddeliteľné nepoľnohospodárske a vedľajšie činnosti) za dané účtovné obdobie (t.j. kalendárny rok)

Tab. 3 Zmeny v poľnohospodárskom príjme na pracovníka (v %)

Krajina/ zoskupenie	2018/2010	2019/2018	Krajina/ zoskupenie	2018/2010	2019/2018
EÚ-28	20,9	-3,8	Portugalsko	31,1	5,5
EÚ-15	13,4	-3,5	Poľsko	34,4	4,4
Dánsko	-20,6	68,2	Cyprus	25,1	2,7
Estónsko	-18,1	51,8	Rakúsko	2,3	2,2
Litva	6,4	40,8	Holandsko	-5,5	2,1
Švédsko	-11,1	29,8	Maďarsko	72,7	0,8
Nemecko	-17,5	24,6	Chorvátsko	25,6	0,2
Lotyšsko	41,4	18,6	Česko	43,4	-0,7
Belgicko	-26,4	12,9	Taliansko	36,8	-3,0
Rumunsko	39,3	10,2	Luxembursko	19,9	-5,2
Fínsko	-19,8	9,7	Francúzsko	19,2	-7,4
Bulharsko	122,3	8,8	Malta	-19,1	-7,7
Grécko	-6,1	8,6	Slovensko	101,5	-8,1
Spoj. kráľov.	4,0	7,3	Španielsko	31,6	-8,6
Írsko	32,8	5,6	Slovinsko	35,2	-9,7

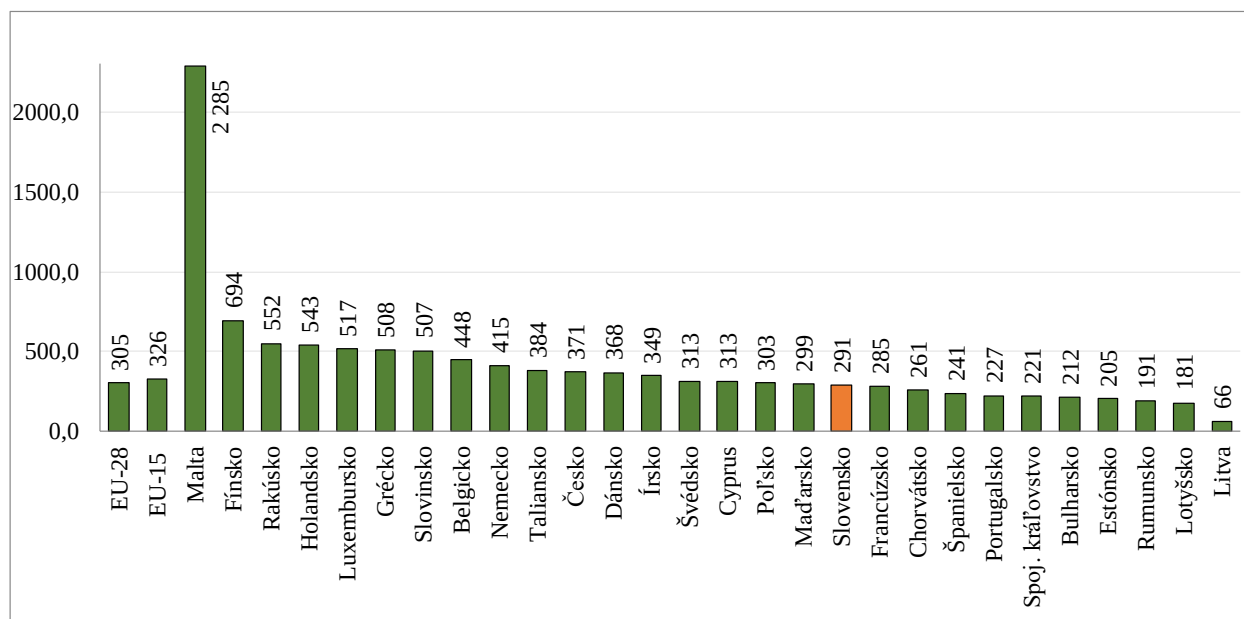
Prameň: Eurostat, jún 2020, podľa odhadov jednotlivých členských štátov EÚ

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Hrubá pridaná hodnota v krajinách EÚ-28 v roku 2018 dosiahla 177 mld. €, čo bolo o 3,3 % menej ako v predchádzajúcom roku. Rozhodujúci podiel jej celkového objemu (84,6 %) vytvorili krajiny pôvodnej EÚ-15, najviac Taliansko (18,3 %), Francúzsko (18,0 %), Španielsko (15,8 %) a Nemecko (9,3 %). Podiel SR dosahoval na hrubej pridanej hodnote krajín EÚ-28 0,3 % (514,2 mil. €).

Podpory do poľnohospodárstva krajín EÚ-28 dosiahli v roku 2018 celkom 52,8 mld. €, čo bolo o 3,3 % (1,7 mld. €) viac ako pred rokom. Rozhodujúca časť z celkových podpôr (76,5 %) bola alokovaná do pôvodných členských štátov EÚ (40,4 mld. €). Najviac podpôr z celkovej podpory EÚ-28 bolo alokovaných do produkčne rozhodujúcich krajín a to do Francúzska (15,0 %), Nemecka (13,1 %), Španielska (10,6 %), Talianska (9,2 %), Poľska (8,3 %) a Spojeného kráľovstva (7,0 %). SR bolo poskytnuté 1,0 % z celkových podpôr EÚ-28, čo znamenalo 291,2 € na ha p. v. p a táto úroveň bola o 4,5 % nižšia ako priemer krajín EÚ-28.

Graf 6 Podpora v € na hektár poľnohospodársky využívannej pôdy v roku 2018

Prameň: Eurostat, online data - máj 2020

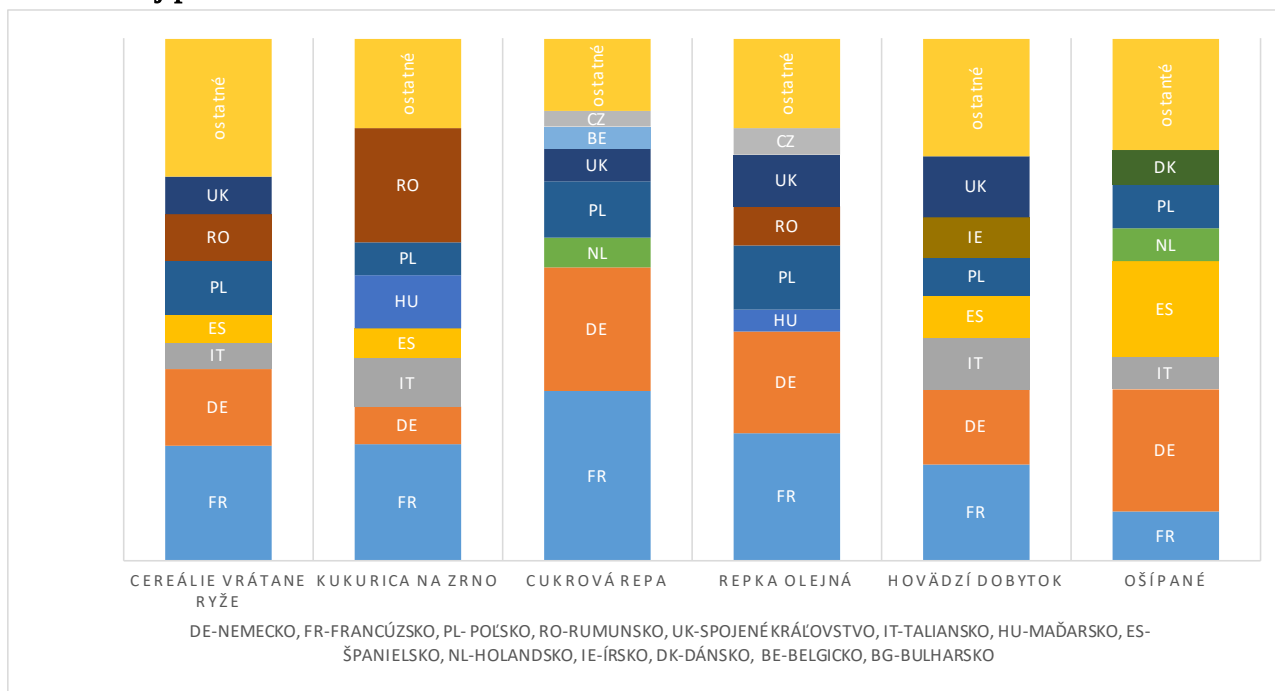
Vypracoval: NPPC- VÚEPP

Využívaná poľnohospodárska pôda v krajinách EÚ-28 dosiahla 173,3 mil. ha, čo bolo 43,9 % z celkovej pôdnej plochy krajín EÚ-28. Výmera poľnohospodársky využívannej poľnohospodárskej pôdy sa medziročne znížila o 0,6 %, t.j. o 1,1 mil. ha najmä v dôsledku zníženia výmery poľnohospodárskej pôdy najmä v Rumunsku (553,3 tis. ha), Spojenom kráľovstve (422,9 tis. ha), Grécku (303,0 tis. ha) a Bulharsku (182,4 tis. ha). Výmera vzrástla najviac v Taliansku (499,3 tis. ha). Rozhodujúci podiel poľnohospodársky využívannej pôdy, a to až 71,5 % z pôdy krajín EÚ-28 obhospodarovali krajiny EÚ-15. Najvyšší podiel na celkovej poľnohospodársky využívannej pôde krajín EÚ-28 dosahuje Francúzsko (16,0 %), Španielsko (13,4 %) a Nemecko (9,6 %). SR sa podieľala na celkovej poľnohospodársky využívannej pôde 1,1 %, podobne ako Holandsko (1,1 %) a Lotyšsko (1,1 %).

Zamestnanosť v poľnohospodárstve má v krajinách EÚ-28 dlhodobu klesajúcu tendenciu. Kým v roku 2012 bolo v poľnohospodárstve krajín EÚ-28 zamestnaných 10,3 mil. osôb, v roku 2018 to bolo už len 9,3 mil. osôb, čo v priemere v prepočte na 100 ha p.v.p. pripadá 5,3 pracovnej sily. Na poľnohospodárskej zamestnanosti krajín EÚ-28 sa najviac podieľalo Poľsko (8,1 %), Rumunsko (15,9 %) a Taliansko (12,2 %), čo súviselo s rozsahom poľnohospodárskej výroby a väčším počtom menších individuálnych hospodárstiev v týchto krajinách. SR dosiahla podiel 0,5 %.

Poľnohospodárska produkcia v krajinách EÚ-28 dosiahla v roku 2018 hodnotu 412,8 mld. €, čo bolo o 3,2 mld. €, t.j. o 0,8 % viac ako v predchádzajúcom roku. Krajiny EÚ-15 vyprodukovali 83,2 % z produkcie krajín EÚ-28. Najväčšími producentmi, podieľajúcimi sa na produkcii v EÚ-28 boli štyri produkčne rozhodujúce krajiny, a to Francúzsko (17,8 %), Taliansko (12,6 %), Nemecko (12,5 %) a Španielsko (12,2 %). SR sa na produkcii krajín EÚ-28 podieľala 0,5 % s objemom 2 132 mil. €.

Graf 7 Podiely produkcie hlavných producentov vybraných rastlinných a živočíšnych komodít na celkovej produkcii v rámci štátov EÚ-28

Prameň: Eurostat, online data - máj 2019

Vypracoval: NPPC- VÚEPP

Podrobnejšie údaje o poľnohospodárstve krajín EÚ-28 sú uvedené v tabuľkách 2 - 4 v Prílohe 9.

Potravinársky priemysel EÚ je významným výrobným odvetvím EÚ, z hľadiska produkčných ekonomických ukazovateľov aj zamestnanosti.

Potravinársky priemysel EÚ tvorilo vyše 286 tisíc subjektov rôznych výrobných odborov. Potravinárstvo EÚ dosiahlo obrat 1 077 mld. €. Na tvorbe pridanej hodnoty sa významne podieľal pekársky odbor, odbor spracovania a konzervovania mäsa a mäsových výrobkov a odbor spracovania a konzervovania ovocia a zeleniny. Až 95 % z celkového počtu potravinárskych podnikov tvoria malé podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 50 pracovníkov.

Podľa posledných dostupných údajov databázy Eurostat² bol podiel potravinárskeho priemyslu³ EÚ v rámci jednotlivých štátov EÚ-28 na národnej ekonomike v roku 2017 nasledovný⁴:

- hrubá pridaná hodnota: od 0,5 % (Luxembursko) po 5,2 % (Rumunsko). Podiel SR tvoril 1,1 %. Najväčší objem hrubej pridanej hodnoty zaznamenalo Nemecko (46 mld. €), Francúzsko (44 mld. €), Taliansko (28 mld. €) a Španielsko (26 mld. €);
- hrubá produkcia: od 0,5 % (Luxembursko) do 6,5 % (Poľsko). Podiel SR bol 2,0 %. Najväčší objem hrubej produkcie potravinárstva vytvorilo Nemecko (195 mld. €) a Francúzsko (158 mld. €);

² Z dôvodu nedostupnosti údajov za viacero krajín EÚ-28 za rok 2018 sú komentované údaje za rok 2017

³ Za výrobu potravín, nápojov a tabakových výrobkov

⁴ Údaj za Spojené kráľovstvo nebol k dispozícii pre ukazovatele hrubá pridaná hodnota, hrubá produkcia a výrobná spotreba

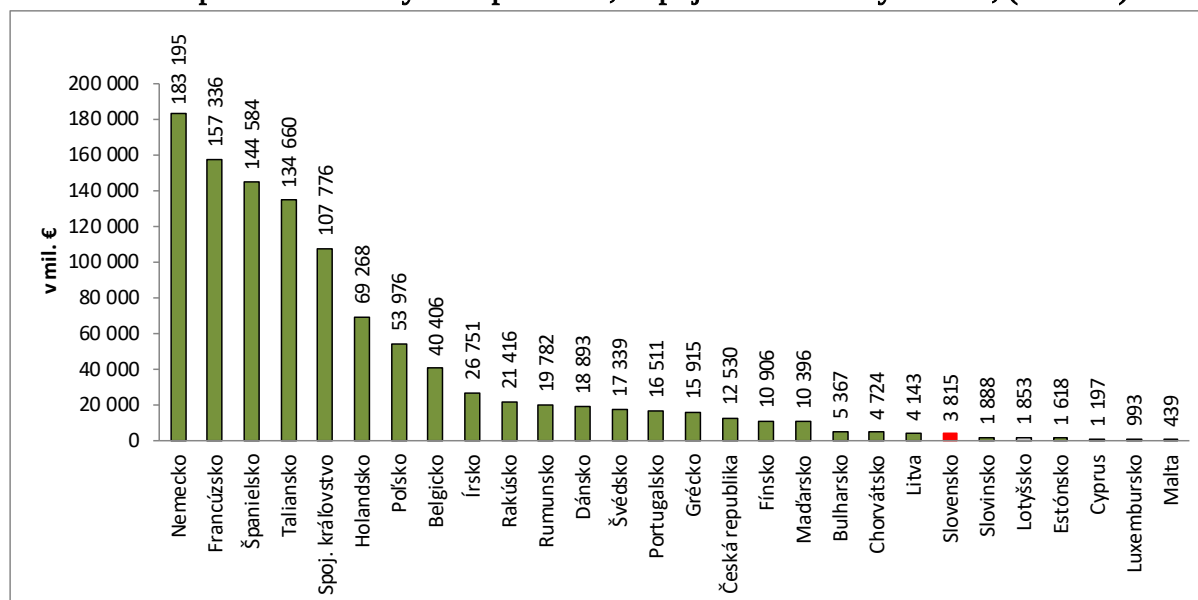
- výrobná spotreba: od 0,5 % (Luxembursko) do 9,3 % (Španielsko). SR dosiahla podiel 2,5 %. Najväčší objem výrobnej spotreby dosiahlo Nemecko (148 mld. €), Francúzsko (114 mld. €), Taliansko (112 mld. €) a Španielsko (94 mld. €);
- zamestnanosť: od 1,1 % (Luxembursko) do 3,5 % (Chorvátsko). Podiel SR v roku 2017 a 2018 zotrval na rovnakej úrovni, a to 1,9 %. Najviac zamestnancov malo Nemecko (934 tis. osôb), Francúzsko (635 tis. osôb), Poľsko (530 tis. osôb), Taliansko (470 tis. osôb), Spojené kráľovstvo (432 tis. osôb), Španielsko (409 tis. osôb) a naopak najmenej Malta (3,8 tis. osôb) a Luxembursko (5,4 tis. osôb);
- tvorba hrubého fixného kapitálu (za viacero krajín bol údaj nedostupný): od 0,4 % (Luxembursko) do 2,7 % (Portugalsko, Bulharsko). Podiel SR v roku 2016 a 2017 bol stabilizovaný na úrovni okolo 1,4 %, ale v roku 2018 dosiahol 1,6 %.

Najväčší objem hrubej potravinárskej produkcie v roku 2017 vyprodukovalo Nemecko (195 mld. €), Francúzsko (158 mld. €), Taliansko (140 mld. €) a Španielsko (121 mld. €). Najmenej hrubej produkcie vytvorila Malta (449 mil. €) a Luxembursko (970 mil. €). SR medziročne zvýšila objem produkcie o 4,9 % z 3,9 mld. € na 4,1 mld. € (rok 2018).

V potravinárskom priemysle EÚ⁵ bolo zamestnaných približne 5 mil. osôb (dostupný rok 2017). Najviac osôb v pracovalo v Nemecku (934 tis. osôb), vo Francúzsku (635 tis. osôb), v Poľsku (530 tis. osôb), v Taliansku (470 tis. osôb), v Spojenom kráľovstve (432 tis. osôb) a v Španielsku (409 tis. osôb).

Výška investícií v potravinárstve EÚ zodpovedala rozsahu produkcie a tiež zamestnanosti. Krajínami s najvyšším objemom investícií v roku 2017 (údaj za viacero krajín EÚ-28 absentuje) boli Nemecko, Taliansko a Francúzsko.

Graf 8 Hrubá produkcia za výrobu potravín, nápojov a tabak. výrobkov, (v mil. €)

Prameň Eurostat za rok 2017 (za rok 2018 neboli dostupné údaje za všetky krajiny)

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

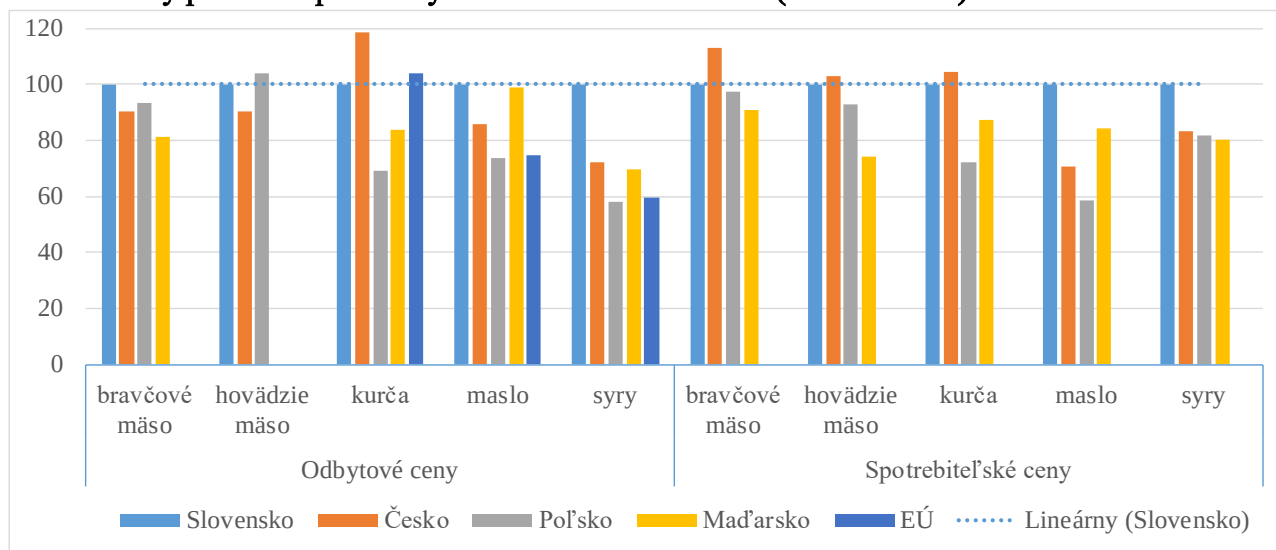
Vybrané ekonomické ukazovatele potravinárskeho priemyslu v štátoch EÚ-28 sú uvedené v tabuľkách 5-6 v Prílohe 9.

⁵ Vrátane tabakových výrobkov.

3. VÝVOJ CENOVEJ KONKURENCIESCHOPNOSTI POĽNOHOSPODÁRSKEJ A POTRAVINOVEJ PRODUKCIE

Ceny výrobcov poľnohospodárskych komodít sa v krajinách V-4 v roku 2019 v porovnaní s priemerom rokov 2014-2018 vyvíjali diferencovane. Pri rastlinných komoditách kopírovali vývoj priemerných cien EÚ, t.j. výraznejšie rástli ceny obilnín a miernejšie ceny repky. Pri slnečnici bol, naopak, zaznamenaný cenový prepád. Pri živočíšnych komoditách sa v súlade s trendom vývoja priemerných cien EÚ zvýšili ceny mlieka a ošipáných. Ceny býkov v SR a v Česku mierne vzrástli na rozdiel od ostatných krajín V 4 a tiež priemeru EÚ, kde bola situácia opačná.

Graf 9 Ceny poľnohospodárskych komodít v roku 2019 (SR = 100 %)

Prameň: NPPC-VÚEPP na základe údajov z EK, Eurostat, ŠÚ SR, MZ ČR, FAPA-PR, AKI-MR

Poznámka: priemerné ceny EÚ pri repke a slnečnici - odhad

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Z komparácie **cien rastlinných komodít** v roku 2019 vyplýva, že slovenské ceny obilnín boli evidentne nižšie v porovnaní s priemernými cenami EÚ. Na druhej strane ceny slovenských olejnin sa pohybovali mierne nad priemerom EÚ. V konfrontácii so všetkými krajinami V-4 sme mali najnižšie, t.j. najkonkurencieschopnejšie ceny pšenice a v porovnaní s Českom aj ceny ostatných obilnín a repky.

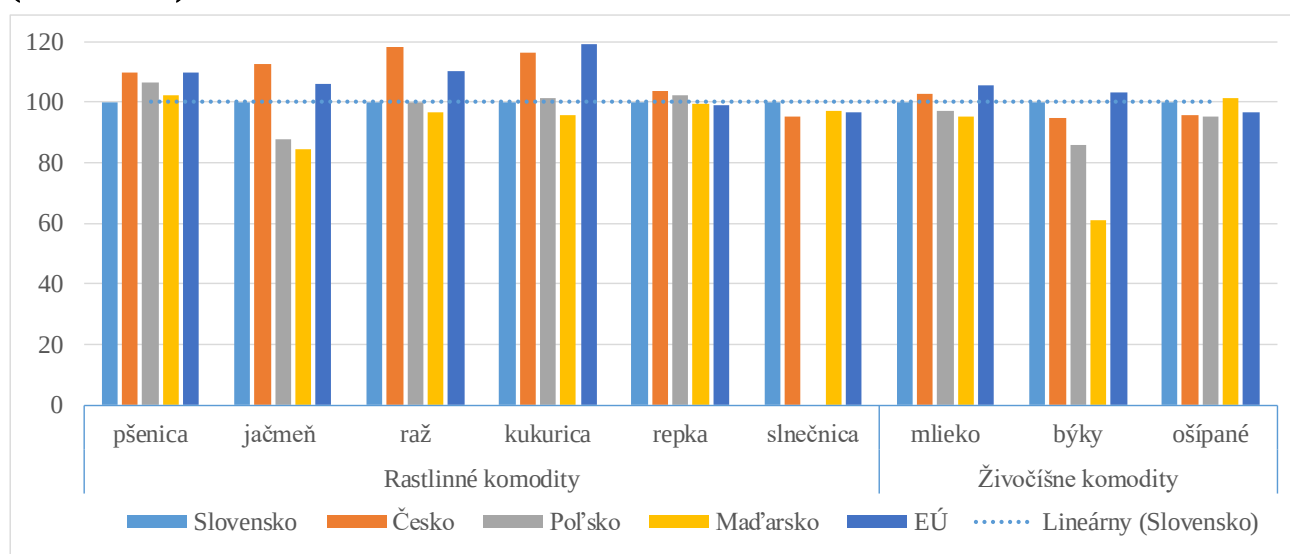
Ceny živočíšnych komodít sa v SR pri ošipáných pohybovali nad priemerom EÚ na rozdiel od cien býkov a mlieka, kde bola situácia opačná. V rámci krajín V-4 sme mali evidentne najvyššie ceny býkov s výraznými rozdielmi medzi jednotlivými krajinami. Konkurencieschopné, t. j. nižšie ceny sme dosiahli len pri mlieku v porovnaní s Českom a pri ošipáných v porovnaní s Maďarskom.

Odbytové ceny slovenských spracovateľov mliečnych výrobkov a bravčového mäsa boli u nás v roku 2019 výrazne vyššie v porovnaní s priemerom EÚ a tiež jednotlivými krajinami V-4.

Kurčatá sa na trhu EÚ v priemere predávali o 4,2 % a v Česku o 18,5 % drahšie ako v SR.

V maloobchodnej sieti SR v roku 2019 pri porovnaní s Českom boli nižšie **spotrebiteľské ceny** bravčového, hovädzieho a hydinového mäsa. Naopak, mliečne výrobky boli v českých obchodoch výrazne lacnejšie. Komparácia spotrebiteľských cien pri sledovaných druhoch mias a mliečnych výrobkoch s Poľskom a Maďarskom vychádza pre slovenského spotrebiteľa dlhodobo nepriaznivo.

Graf 10 Odbytové ceny spracovateľov a spotrebiteľské ceny potravín v roku 2019 (SR =100 %)

Prameň: NPPC-VÚEPP na základe údajov z EK, Eurostat, ŠÚ SR, MZ ČR, FAPA-PR, AKI-MR

Poznámka: bravčové a hovädzie mäso - stehno bez kosti; kurča - pitvané (0,65 %), syry - eidam (okrem MR - syr trappista)

Vypracoval: NPPC-VÚEPP

Konkrétne ceny sledovaných slovenských poľnohospodárskych komodít, odbytové ceny spracovateľov a spotrebiteľské ceny potravinárskych výrobkov v porovnaní s Českom, Poľskom, Maďarskom a skupinou krajín EÚ v období rokov 2014-2019, ako aj ich priemerné hodnoty za roky 2014-2018 v porovnaní s rokom 2019 sú uvedené v tabuľkách 33-36 v Prílohe 9.